

Beletristica, sciintie, arte, viétia sociala, moda.

Pest'a Domineca 26 opt. 7 noemv.	Va esi in fia-care domineca, cu portrete si alte ilustratiuni. In fia-care anu prenumerauntii capeta doue tablouri pompóse.	Pretiuu pentru Austri'a pe jul.-dec. 4 fl. pentru tablou 80 cr. Pentru Romani'a pe jul.-dec. unu galbenu, pentru tablou trei sfanti.	Nr. 43.	Cancelari'a redactiunii Strat'a lui Leopoldu Nr. 33, unde sunt a se adresá manuscriptele si banii de prenumerauntie.	Prenumeratiunile se potu face la tóte postele. Pentru Romani'a in libra- ri'a dloru Socecu et comp. [in Bucuresci.	Anulu V. 1869.
---	--	---	------------------------------	---	--	---

Memori'a lui Dumitru Sfura.

Modest'a viorica, ce stâ retrasa intr'unu locu ascunsu, respandindu cu sfiéla mirosulu seu placutu, chiar asié ni escita placerea, ca si superbulu cactusu din florariele acoperite cu sticla scumpa; simplulu flueru pastorescu, ale carui sunete melodióse se légana intre munti pe aripele zefiriloru, chiar asié si-are farmeculu seu incantatoriu, ca si celu mai artificiosu instrumentu de musica; unu riurelu de munte, care curge de iutiéla la vale, sierpuindu intre stance si flori, chiar asié si-are interesulu seu particulariu, ca si grandiosulu fluviu, ale caruia unde pórtá corabie incarcate.

In concertulu paseriloru cantatórie nu au filomelele privilegiulu de a incantá numai ele pe ascultatori, — serman'a turturea, care si-plangea sotiulu pierdutu, este in positiunea ei chiar atâtu de placuta si dragalasia.

Deci aducêndu tributulu recunoscintiei si admiratiunii nóstre acelor gení mari, cari cu splendórea spiritului loru au luminatu o lume, o tiéra séu o natiune, — nici odata sê nu desconsiderâmu nici pe aceia, cari in sublim'a lupta pentru desvoltarea luminelorú au participatu macaru si ca simplii gregari!

Sê onorâmu dara din adanculu animei nóstre memori'a tuturorú acelor'a, carii in acésta

lupta au avutu unu rolu ori câtu de secundariu; câ-ci si dinsi au contribuitu la triumfulu marei idei, câ-ci ei si-au implinitu detorinti'a, si si-au sacrificatu tóte pe altariulu divinitáti natiunale.

Ferice de eroulu, carele móre pe campulu bataléi, in momentulu candu aude resunandu imnulu de victoria alu fratiloru sei, — dinsulu móre liniscitu, câ-ci nu s'a luptatu insedaru, ca-s'a a triumfatu; ferice de betranulu gârbovitu, carele si-respira sufletulu in midiloculu bataléi, câ-ci — de si momentulu triumfulu n'a sositu — dinsulu móre liniscitu, câ si-a sacrificatu viéti'a si elu pentru triumfulu acelei idei: ah, inse e nefericitu aceia, carele cu flacar'a unei activitáti mari in peptulu seu, cade de locu, la inceputulu luptei, fara ca sê-si fi potutu impliní dorinti'a, fara d'asi fi potutu desvoltá talentulu seu in favorulu causei comune.

Aceste idei trecura prin mintea nóstra in momentulu, candu apucaramu condeiulu sê prospetâmu memori'a lui Dumitru Sfura.

De siguru se voru fi aflandu pucini intre onorabilii nostri cetitori, carii sê cunósca acestu nume, si cei mai multi ne voru intrebá, cine a fostu dinsulu?

O sperantia franta, o flóre vescedíta, o stea cadiuta, — respundemu noi.

Erá odata unu timpu, si inca nu de multu,

candu acésta sperantia ni promitea unu viitoriu frumosu, candu acésta flóre incantá pe toti din giurulu ei, si candu acésta stea luminá seninu in cerculu ei.

Dar trecura tóte, perira tóte, — si acuma nu mai avemu decátu numai unu — mormentu.

Unu mormentu, in care zace ingropatu unu june de dóue-dieci si optu de ani.

De câte ori trecu prin comun'a Vezendu in comitatulu Satu-mare, si sosescu la cintirimulu de langa drumu, totu-de-una me coboru sê rupu o flóre de pe acestu mormentu, care contine in negrulu seu sinu atâte ilusiuni incantátorie, atâte idei innalte si frumóse.

Dumitru Sfura, fiu din poporu, fu nascutu la anulu 1831 in Verzendu. in Satu-mare, ultim'a si multu periclitata sentinela a romanismului. Studiá in Carciu, apoi la Beiusiu si Oradea-mare, si absolvì cursulu teologicu totu in acestu locu din urma.

Delocu dupa absolvire fu numitu prefectu in seminariulu domesticu gr. c. din Oradea-mare, mai apoi conducatoriu la societatea de leptura a junimii romane de acolo.

Pe timpulu acel'a studiam si eu la Oradea-mare, si tienu minte si acuma ce bucuria simtîramu noi studiintii, aflandu cá in urmarea staruintiei nóstre ni se numì conducatoriu multu iubitulu si stimátulu Sfura.

Erá prim'a domineca dupa Pasci in care dinsulu pentru prim'a-óra ocupà scaunulu presidialu in modest'a nóstra societate literaria, — si primele cuvinte, ce ni le adresà, fura:

— Sê viedie romanii!

Sub conducerea sa societatea incepù sê in-florésca éra. Tractarea-i amicabile, staruinti'a-i neobosita, si diligintia-i rara, insuflara zelu in toti membrii societáti. Siedintiele devenira din ce in ce mai interesante, si in scurtu timpu se decise edarea unui almanacu beletristicu.

Inse decisiunea nu se potù realisá.

In feriele scolastice dinsulu se insorà, si pe candu cu inceputulu anului scolasticu noi asceptamu pe iubitulu nostru conducatoriu, ni sosì scirea teribila, cá elu a — moritu.

Doreea nóstra fu mare, intocmai ca perderea natiunii. Noi amu pierdutu in dinsulu unu amicu binevoitoriu si conducatoriu zelosu, éra natiunea pe unu june poetu cu sperantie frumóse.

Sfura inca din fragedele sale tineretie incepù sê desvólte unu frumosu talentu poeticu, carele in scurtu timpu atrase atentiunea amiciloru si superioriloru sei; in siedintiele socie-

tátii dinsulu ceteá mai multe versuri, si in almanaculu „Diorile Bihorului“ asísdere dinsulu are mai multe.

Acést'a lucrare neobosita in decursu de mai multi ani i eluptà stim'a toturoru cunoscutiloru sei, si toti nutriam firm'a speranti'a, cá Sfura are sê ffa unu poetu escelinte.

De siguru ar fi si devenitu atare, inse mórtea cruda l'a smu'su din mediloculu nostru inca la inceputulu carierei sale.

A moritu in 7 nov. 1858, adeca tocmai acuma e a unu-spre-diecca aniversaria a mortii sale. In acésta dí de trista memoria, veniti, amabile cetitórie, sê versâmu o lacrima ferbinte pe mormentulu junelui nostru poetu repausatu!

Si voi critici rigurosi, nu scrutati in mintele presinte ce a fostu Sfura, ci cumpeniti cá ce *ar fi potutu* sê devina, cá-ci numai astfelu veti poté apretiuí perderea natiunala.

Veniti cu totii la mormentulu lui! Versati lacrime, si rupeti-ve câte o flóre de suvenire.

E simplu acestu mormentu. O mica cruce de lemnu insémna loculu unde repausa uniculu poetu alu romaniloru din Satu-mare, mortu inainte de a devení unu adeveratu poetu.

E simplu acestu mormentu, inse junele poetu are unu monumentu mai durabilu. Poporulu romanu din acele parti a adoptatu mai multe poesii de a le dinsului, si le canta in órele sale de bucuría si de dorere, — si astfelu memori'a lui Sfura se va sustiené in poporu din anu in anu.

De la Dumitru Sfura ni-a remasu unu tomu de poesii nepublicate. Din acésta colectiune inca needata publicâmu si noi ací patru piese, dintre cari prim'a si a patri'a se si canta.

June poetu, nefericitulu meu amicu, dormi in pace somnulu eternitáti! Permite-mi, cá am pusu pe mormentulu teu acésta cununa vescedîta!

Iosifu Vulcanu.

GRANELE VÉR'A...

Granele vér'a se cocu,
Dîsu-a badea sê nu jocu,
Pan' la storsulu vinului,
Candu voiu fi mirés'a lui.

Éta storsulu a trecutú,
Badea conciu nu mi-a facutu;

Ba si brum'a a picatu,
Badea 'n capu nu m'a legatu.

Sufia ventulu frigurosu,
Badea meu nu s'a intorsu ;
Aci-i postulu lui Craciunu,
Badea n'are sufletu bunu.

Chislegile inca trecu,
Numai eu sê nu-mi petrecu ;
Sê cantâmu doine sorori :
Feciorii-su insielatori !

CATRA LUNA.

Luna-ascunsa 'n ceriu norosu,
Eu de lume n'am folosu,
Câ pe badea 'n feru legatu
L'oru scôte mane din satu.

Si l'oru duce de soldatu,
Si i-oru dá calu nenvetiatu,
Calulu va sborá cu elu,
Cu badea meu tinerelu.

Peste apa, peste mâri,
Pan' va-ajunge 'n alte tieri,
Peste munti, peste campii,
Sê nu ne mai vedemu víi.

Luna, luna-ascunsa 'n nori,
Stâ-le 'n cale tu la diori,
Sê nu fía *mani* pan' sunt
Eu si badea pe pamentu !

AMORULU.

Ce 'naltia sufletulu, sborandu
Direptu la Ddieu de pe pamentu ;
Ce 'nsufia spirtu popóreloru,
Sê ardia pentru tíer'a loru ?
— Amoru, amoru, amoru !

Ce este dulce si 'ncantatu
In consotîri cu simtiu curatu ;
Ce 'ntinde casei fericiri,
Ce dá la doi celea-si simtîri ?
— Amoru, amoru, amoru !

Ce tiese legaturi de doru,
Ce léga sinulu juniloru, —
Anim'a ce mi-a legatu
De tine angerasiu curatu ?
— Amoru, amoru, amoru !

MAI TORNATI-MI! . . .

Mai tornati-mi inc'odata,
Vinu sê beu, câ sum setosu ;
Inse nu-mi umpleti pocalulu
Numai de la miediu mai josu.

Ca sê-lu umplu eu cu totulu
Cu-apa rece de la ríu,
De la riu, ce isvoresce,
Prin ochi tristi, din sinulu meu.

Si-oiu siucá sê sfâraiesca,
Pan' va fi din vinu veninu,
Asié-lu voiú bé mai cu dulce,
Sê-mi omoru dorerea 'n sinu.

Séu de n'a perí dorerea,
P.éra sinulu, pieru si eu ;
Câ-a traí gelindu natiunea
Nu-mi ajute Domnedieu !

D. Sfura.

Dómn'a Elis'a B . . . .*)

Dama Romana.

Diorile o gasira descép'a.
Si tu dormi, consórtie fericie, si n'are cine o
priví frumósa in alb'a-i boneta si violetu-i cos-
tumu.

Éta câ parascesce camer'a; e langa usia.
Dar nu va trece pragulu.

Ea s'opresce; dulci sunt radiele privirei
sale ce desmiérda faci'a lui.

Vedeti intinderea amorului, puterea afini-
tâti. S'a intorsu, e in genuchi langa patulu
unde repausa celu ce muncesce pentru dîns'a.
Cu manele impreunate, ca pentru o rugaciune,
ea da aerului sarutarea ce lu-ar descéptá. Inc'o
sarutare pe alb'a perina aprópe, aprópe de ne-
grele p'ete si fuge . . . fuge de amorulu seu.

Sylphid'a e usióra; nici aerulu n'a simtîtu
trecerea sa; cum sê afle copilasii sosirea mu-
mei loru ?

Langa mic'a fetitia de cincí ani se oprira

*) Amu voitu sê ni gratulâmu pentru acestu ar-
ticlu, inse domnisiór'a Dunc'a ni-lu tramise insotîtu de
acésta epistola :

„Domnulu meu,
„Voiu a-mi realisá o parte din promisiune, trami-
tiendu-ve acestu pastel. Nu cautati, ve rogu, a scí de
este unu portretu idealu séu o copia de pe natura; de
ve convine inserati-lu *fura comentariu* in colóuele ama-
bilei dvóstre „Familia“ . . . etc.

Deci vomu tacé.

Red.

*

antâiu pasii sei. Fruntea i s'întuneca, anim'a-i bate: fetiti'a pare palida.

Treci înainte, pré frageda muma; palórea ficei tale este o chimera a îngrijitei tale imaginiatiuni. Man'a fetisiórei nu-i fierbinte, vinele-i batu mesuratu; nuorii disparura, ea merge vesela la patulu fiului *celu mare* de siepte ani. Budiele-i sunt rosie, faci'a rumena; elu respira bine, calmu, regulatu. Ací nici o grija. De ce stai pe locu, juna muma? Si fruntea ta de ce-i stralucitória? E bine! fii mandra; sacru-ti este orgoliulu.

Baetasiulu de doi ani inca este voinicu; nu-i mai asculta respiratiunea.

Inainte d'a esí, intielépt'a muma ardica perdelele ferestreloru; primele radie de sóre aparú si priitoriu este copíloru d'a fi scaldati de ele.

Acum usiele se inchuie si se descuie; servitorii se supunu multiamiti la ordinele blandei lorú stapane; paserile, tóte animalele domestice si-primescu nutrimentulu; bucuria urmédia pasii sei; ea este auror'a acestui interioru.

Provisiunile facute de ieri, Elis'a le distribue cu cumpenéla; nici portiunea betranei cerşitória n'a fostu uitata.

Acum grab'a este pentru orînduie'l'a cameriloru; nu va trece o óra si sociulu si copíi voru fi scolati.

Cocheta! si-puse manusi sê stérgea prafulu de pe cartile dlui advocatu; nu voiesce sê-i tindia lui o mana aspra si négra. Bine-cuventata cochetaria! elu va tresarí la contactulu de catifea a albei manusíte.

Nu voru stá multu pe mani lungele manusi. Comodele trebuiescu deschise si inchise, rufe pentru sociu si copii distribuate.

Ea va duce fia-caruia necesariele, dar si câte desmerdári nu va primí? Copilasii sunt atátu de veseli de hainele nóue facute de manele mamei! Nu sciu cine dete si cine primí mai multe imbratisiári.

Domnulu este lenesiu. Ascépta ca frumós'a Elisa sê-i dea caféu'a. Mergeti la elu, juna muma, graciosi copii. Elu a lucratu pana la trei óre la dosariulu unui procesu a muncitu pentru voi.

Optu óre au sunatu. Copíi si-au beutu laptele si se jóca prin gradina. Siefulu familiei este in birou cu clientii lui. Elisa cósa.

Peste o óra se va duce la bucataria, la camera, la sufrageria, apoi si-va curatí degetele rose, va impletí frumosu negrulu seu peru, si-va pune rochi'a alabastra ce-i place lui si fara

putre, fara rosiuri ea va aparé la dejunu fresca, alba ca batist'a lîngerfei sale.

O! fica a Evei, cum te uiti! Ce vedi? Dar, este adeveratu, i place; te privesce fragedu, ti-saruta copíi cu caldura.

Cum se informa elu despre necesariele casei, cum te consulta intru tóte! De n'ar fi amoru, n'ar fi confientia.

Mi-place sê te vedu singura cu elu, întrebându despre tóte, cugetandu la tóte. Câte pareri n'ai de datu? Câte povetie nu-ti trebuiescu?

Bine faci, Eliso, câ esti prudenta, câ esti prevediatória. Déca mic'a rondurica dâdesce cu îngrijire cuibulu puiloru sei, cum sê nu gandesci tu, femeia cu sufletu, tu femeia cu cugetare, cum sê nu gandesci la numerósele trebuintie ce dâ secolulu familiei tale?

Domnulu advocatu este unu omu superioru, lu-respectezu multu; dar tu, Eliso, ai anima, si anim'a vede mai bine decâtu ochii.

Chiar astadi diminétia, candu puneai manusi cum vedeai de departe. Éta-lu, ti-saruta man'a de trei ori înainte de a plecá.

Si are dreptate de vedé trei in tine. Tu esti mum'a lui, amicului lui, si a lui iubita.

— Unde pleci, Dómna?

— La gradina cu copíi.

De ce nu dîci totu adeverulu? Voiesci sê vedi palarii in etagie, ca sê-ti potrivesci mai bine palari'a ce-ti vei face singura; voiesci sê vedi mantele de copii, ca sê scíi cum sê garnisesci hainele fiiloru tei; voiesci sê mergi la doctorulu A. sê-i ceri medicamente pentru o sermana veduva bolnava, si mai voiesci sê cumperi ari'a din *Ballo in Macherà* ce-i place sociulu teu.

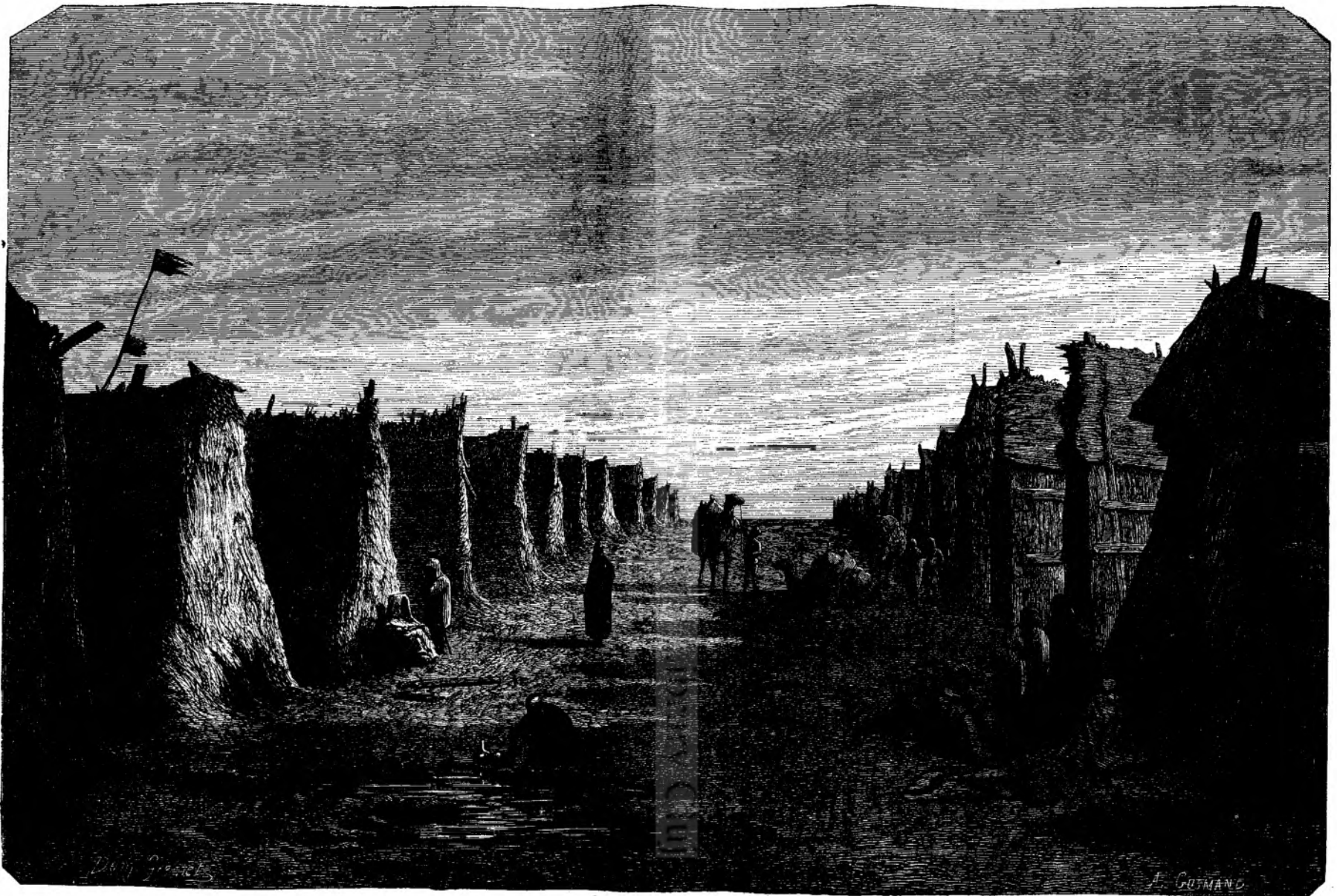
Si ce! ai facutu tóte aceste pana la o óra?

Acum lucredi invetiandu a cití pe fiulu teu celu mare si a cósa si numerá pe gentil'a-ti fetitia.

Cátu e de pura moral'a ce insufla juneloru anime! De cine este acésta carte de lectura plina de idei simple, chiare; dar mari, dar vere?

Elis'a rosiesce. Ea primí complemente de autóre. Cartea e oper'a sa. Pe fia-care anu ea tiparesce câte-va carti elementarie, ce sunt adoptate de scoli publice si private. Se tragu anualu pana la 50 mfi esemplarie din tóte.

De vedi apartamentulu junei mume atátu de elegantu, de scíi, câ ea tiene ecvipagiu si logia la opera, nu crede câ ea consuma totu venitului sociului seu, tóta averea copíiloru sei.

UNU SATU ARABESCU DE LANGA SUEZ.

Cartile sale i aducu pana la una mie galbeni folosu anualu.

Intielege-ti acum de ce Elis'a citește jurnale, reviste straine, de se consacra dîlnicu, d'oue, trei ore culturai sale intelectuale?

Sê ve mai mirati acum, cã junele doctoru in dreptu nu jóca carti, nu merge la cluburi, nu supéza la Hugues sê-i *tréca de urîtu*.

La prandiu elu afla bucatele ce prefera mai bine si amicii ce iubescu mai multu.

Sal'a lui de mancare are lumina ca ori ce birtu si flori mai multe.

Ast'a-di ca totu-de-una, sociulu Elisei parasî prandiulu veselu; trecù in salonu unde societatea crescù, sosindu sér'a.

Elis'a canta ari'a din *Ballo in Maschera* si amicii lui B. multumiti, impresionati, incantati lu-sarutara felicitandu-lu. Unulu din acestia va deveni mane ministru.

Elis'a parasî unu momentu salonulu; unu deputatu vorbiá politica. Copîii dormiau, ciaiulu erá gata, ea nu intardiá a reveni cu o brodaria in mana.

Conversatiunea luá alta cale, deveni animata, lunga, interesanta, toti luau parte la ea: se vorbiá despre femeia.

— E destulu, ca femei'a sê scie tórce lan'a, díse unu betranu proprietariu ruinatu de d'oue neveste june si cochete de care éra deja despartîtu.

— Sunt pentru deplin'a emancipare a femeii, opiná unu june ultra-progresistu ce voiá sê fia mai inaintatu decátu secolulu.

— Domnulu meu, nu pré am timpu de montatu garda natiunala si de discutatu la Camera. Trei ore din dí sunt ale casei, trei ale copîloru, trei ale sociului, trei ale sufletului meu ce trebuie inaltatu si intaritu. Dar timpulu ce dau eu menagiului póte sociulu meu sê-lu dea Patriei.

Diece ore suna, conversatiunea fu suspendata.

Dlu B. avea unu nou dosariu de studiatu si ór'a repausului sosise pentru Elis'a.

Constanti'a Dunc'a.

Ceva despre amoru.

... Dar ce mi-a plesnitu prin minte? a scrie ceva despre amoru! Unu sujetu pré periculosu acest'a! Se póte cã chiar impregiurarea acest'a me indémna.

Me rogu, eu nu voiú sê aretu aici principie. nu, singuru din cauza cã, amorulu n'are nici unu principiu.

Dar rogu-ve, totu-si, par' cã-lu potemu clasificá. Loculu primu, compete amorului idealu. Acesta-i ceva uritosu; se nutresce numai cu ambrosia si nectaru, si pentru acest'a e totu-de-una flamendu; e multu aventurosú, acusi te inaltia in ceriu, acusi te desperéza pan' la mórte; ilusiunea e tiér'a lui, si ilusiunile sunt seci; n'are inceputu, n'are fine, ratacesce numai ca vai de elu, prin aeru. Cade cam in alu 20-le anu la barbati, si in alu 15 la femei.

Urméza apoi amorulu pasiunatu, pe acest'a l'amu poté numi si selbaticu. Acest'a, prin intreveniri de totu ne insemnate, de locu se potolesce, séu — ce e mai desu — are fine tragica. E bine dara sê ne ferimu de elu. E in stare a stricá pe omulu celu mai nobilu si a lu impinge inca pau' la asasinatu. Tare raru produce unu individu bunu. Se acatia numai de esterioru. Pretendunile lui principale sunt: corpu frumosu ochi rapitori. Anima? spiritu? ah, de aceste elu nu canta.

Ei, si acum sê me 'ntoreu la sujetulu meu, mai bine dísu, la amorulu, cum mi-lu intipuiescu, cã ar fi in stare a ne ferici durabilu. Acest'a nu-i chiar de totu asié sublimu, precum multi lu-viséza cã e. Elu nu se nasce in pripa, si nici nu-i legatu numai de esterioru. Incepe cu inceptulu, nitielu numai, si ér câte nitielu. Se devólta de comunu din simpatia. Lu-poti pipai in cugetele identice. Nu esti chiaru nefericitu déca obiectulu simpatiei ti-e absinte, te bucuri inse din sufletu candu ti-apare. Nu ti-lu cerci chiar, dar, pre nesciute, convi cu elu. Si asié mereutiú, prin contacte totu mai dese, spiritele intr'atát'a se inrudescu, incátu ele s'ar dori totu la olalta, si nu s'ar mai despartî. Acest'a e amorulu adeveratu si constantu. Si e constantu, cãci, precum amintíu, nu isvoresce numai din esterioru, si prin urmare nu pieru cu anii si cu frumsétia.

Cugetandu acuma despre amoru, luandu-lu in generalu, elu depinde tare multu de la form'a si modulu cum lu-simti.

Tare desu se considera aceea de pasiune, ce in adeveru nu e decátu espresiunea nestemperului — d'a face obiectului iubitu tóte ce i producu multumire, si i-causéza fericire interna.

Sunt casuri candu ti-pare, cã amorulu e spre nefericire; si une ori intr'adeveru cã e asié. In casuri ca si aceste, fia-care sê-si fia domnu preste simtiemintele sale, si sê se folosésca de talismanulu, cu care ne-a inzestratu provedintia, de talismanulu care gresítu se numesce *vointi'a firma*, dar in realitate e *ambitiune* si *resignare*!

Ca la tóte, asié si in amoru, numai ince-

putulu e greu, cu resolutiune inse, precum in tóte, asié si in elu reusîmu.

Asiu vorbí inca despre amorulu câtra de aprópele, câtra patria, séu despre amorulu pentru sant'a libertate.

Dar destulu! Am dîsu, câ numai *ceva* voiu scrie despre amoru, si asié asiu poté trece in ne-amoru.

Si inca, de asiu continuá despre acestu sujetu pré delicatu, mi-ar atribuí, póte, delocu óre-cine unu pesimismu, care fara esepitiune cu totii lu-avemu, ascunsu numai sub diferite forme; séu póte mi-ar aplicá dintr'o poesia refrenulu: „Ast'a-i mod'a . . .“

Ori cum ar fi, si inca chiaru de ar mai face autorulu acelei poesie un'a alta satirica, n'ar le-cuí nimicu, (Nici atunce déca poesi'a n'ar fi satirica? Red.) câ-ci „*mod'a amorului*“ nu se schimba, insu-si dinsulu o constatéza acést'a in continuarea refrenului mai de susu, intrebandu câ . . . „ce sê faci?“

August'a.

POESII POPORALE.

— Din Banatu. —

I.

Nevést'a cu barbatu micu
Nu lucra diu'a nimicu,
Tóta diu'a siede 'n pragu
Cu atia bagata 'n acu,
Si se uita preste gardu,
Sê véda pre cine-i dragu.

II.

Badea meu celu de asta véra
Me róga sê-lu iubescu éra,
Io-ti spunu bade ruptu alesu,
Câ nu potu sê te iubescu
C'am o maica simftítória,
Cu ochi de privighiatória
O usia scârtieitória,
Si-o catieua latratória.
Dar badea din grafu graiá:
D'audi mandra, mandr'a mea,
Taci câ teaica te-o 'nvetiá
Ce sê faci cu maica ta,
Sê i dai patulu de odihna,
La catieua sê-i dai cina
Sê ungi usi'a la títîna,
Sê vini la teaic'a 'n gradina,
In gradina in trifoiu,
Câ trifoiu-i pentru oi,
Gradina-i pentru noi doi
Pentru noi dieu amédoi!

III.

La cruce la Chiseteu,
Acolo m'asiu duce eu,
Dar mi-i calea acum departe
De-o posta si diumetate.
Notariulu s'a maniatu,
Tata-meu e superatu,
Notariulu nu-mi dá carte
Sê me ducu asié departe.
Tata-meu e jude in satu,
Si elu tare-i superatu,
Pe mine candu m'a 'nsuratu
Mi-luà féta de bogatu,
De bogatu cu siese boi,
Dara ea nu e de noi,
De bogatu si mai alésa,
Dar traiescu cu uritu 'n casa,
De bogatu de cei sgârciti,
Cum-su mie mai uriti,
Si eu mandra am suspinatu
Candu tata m'a blastematu,
Si eu mandra am graitu,
Câtra tat'a necasîtu:
Lasa tata, lasa lui,
Las' féta bogatului,
Câ cu féta de bogatu
Voiu trai eu cu uritu,
De bogatu cu siese boi,
Ea nu-i tata pentru noi.
Duce m'asiu, duce dieu eu,
La croce la Chiseteu
Si la cruce asiu genunchiá,
Si din gura m'asiu rugá,
M'asiu rugá lui Ddieu,
Sê-mi auda dorulu meu,
M'asiu rugá, rugá cu doru
Si asiu díce 'nctisioru:
Fruudia verde si-o comóra
Dare-ar Ddieu sê móra,
Sê-mi eu mica si seraca,
Numai ochii ei sê mi placa,
Cu ochi negri ca neghin'a
Gura dulce ca smochin'a.
Mori mu'ere, mori urita,
Ce tieni mandrei calea oprita,
Ca de doru si de durere,
Intru 'n birtu si beu la bere,
Câ de doru, si de veninu,
Intru 'n birtu si beu la vinu.

Culese si publicate de

G. Traila.

SALONU.

CONVERSARE CU CETITÓRIELE.

— Pest'a 3 noemvre. —

frumose, — amicul fidelu, — care e dragalasia, — diferinti'a între frumsetia si gratia, — despre nimica, si érași nimica, — déca amu avé aripe, — ce le place unoru fete, — cavalerulu fara calu, — mirese incantatórie, — lucsul)

Ceru scusele mele, onorabile cetitórie, câ am absentatu din acestu salonu atâtu de îndelungatu. Dvóstre sunteti indulgente si amabile, pentru aceea credu, câ nu veti denegá iertarea.

Speru acést'a cu atâtu mai vêrtosu, câ-ci in absinti'a mea din acestu salonu, fui suplinitu de conversatori dibaci, carii de siguru v'au causat u mai multa distractiune, decâtu poteam sê vi facu eu in sesonulu mortu.

Iertarea avuta deja, permiteti-mi sê ve salutu cu tóta complesanti'a, si sê mi esprimu bucuri'a, câ érași potu fi in giurulu dvóstre.

Si acuma dati-mi voia sê ve fîu cavalerulu pe câte-va minute. Salonulu acést'a vi stâ la dispositiune, eu intr'insulu sum numai fidelulu amicu alu dvóstre.

Deci ca amicu cauta sê ve facu distractiune. E bine, sê conversâmu dara!

Despre ce?

Domnisiór'a Judit'a e o fîntia dragalasia. Acestu epitetu in vocabulariulu meu va sê dîca aceea, câ are multu spiritulu. Cele ce nu posedu acést'a calitate, in vocabulariulu meu nu se scriu in rubric'a „dragalasiiloru“ — câ-ci dupa opiniunea mea femeile fara spiritulu nici odata nu potu fi — dragalasia.

Ele potu sê fia câtu de frumóse, inse dragalasia nu.

Cele frumóse, inse fara ceea ce francesulu numesce „esprit“, ne incanta numai la prima-vedere, candu inca nu le cunóscemu, pana candu ele inca nu incepu sê vorbésca; dar indata ce le vedemu mai adese ori, si le cunóscemu mai bine, candu conversarea incepe in societate: ele ni apar u ca nesce statue frumóse, le admirâmu, inse ne lasa reci, si nu ne farmeca de felu.

Din contra alte femei, de si nu sunt asié frumóse, déca natur'a le-a inzestratu cu unu spiritulu viu, cu câtu le vedemu mai a dese ori, cu câtu conversâmu cu ele mai multu, cu atât'a devinu mai placute, mai dragalasia, si din ce in ce ni paru mai frumóse.

Acést'a e diferinti'a între frumsetia si gratia.

Frumseti'a fara gratia nici odata nu pôte farmeca pe unu omu cultu.

Precum v'am spus'o, domnisiór'a Judit'a erá o fîntia dragalasia, adeca gratiósá, séu mai bine cu spiritulu multu. Nu e dara mirare, câ de câte ori scriu „conversare“, mi-aducu a minte de dins'a. Mi-placu multu femeile, cari sciú sê converseze nu numai despre vestimintele lor u cele nóue, ce le-au avutu in balulu trecut u, ci despre ori ce sujetu conveniabilu. Femeile cu spiritulu chiar si despre obiectele cele mai neconsiderabile sciú sê ne intretiena mai interesantu, decâtu altele despre lucruri grandióse.

E bine, intr'o dí domnisiór'a Judit'a mi-díse aceste:

— Sê vorbimu despre nimica!

Si infiraramu o conversare despre — nimica, din care genialulu ei spiritulu creá unu pré interesantu tablou.

Mai susu v'am intrebatu, gentile cetitórie, despre ce sê conversâmu? E detorinti'a mea sê respundu la acést'a intrebare.

E bine, sê vorbimu dara despre nimica.

— Despre nimica? Dar pôte cine-va sê converseze despre nimica? — intrebati dvóstre.

Da, — respundu eu. Dati-mi voia sê vi spunu câte-va esemple. In una din dílele trecute caletorú pe drumulu de feru. Doi vecini de langa mine conversau unguresce. De odata unulu din ei intrebá pe celalaltu:

— Ce mai face Pista?

— Acuma o duce bine, inse dupa revolutiune avuse multu necasu.

— Pentru ce?

— Pentru o nimica.

— Ce nimica?

— In 48 se dusesse odata pe campu la vênatu.

Din intemplantu diari la plugu pe unu popa romanescu, si lu-impuscá. Pentru nimica asta dupa revolutiune fu silitu sê suferi multe investigatiuni.

Despre „nimica“ ast'a apoi se escá între ei o disputa interesanta.

Dar sê ve spunu altu esemplu.

Domnulu X. avea o nevésa frumósá. Intr'o dí, pe candu dinsii siedeau langa olalta pe divanu, nevést'a scapá din pusunariu o scrisóre. Barbatulu o diari.

— Ce e aceea? — intrebá dinsulu.

— Nimica, — respunse ea.

— Nu pôte fi nimica, câ-ci vedlui[?] pe hartia scrisóre.

— Ti-repetu e o nimica.

— S'o vedu!

Si ce vedlui? Declaratiune de amoru adresata de unu amicu alu seu sociei sale. Ast'a „nimica“ fu isvorulu unui procesu divortialu, — si-apoi gurele rele au cártitu multu despre acést'a „nimica.“

Inca unu esemplu.

Domnulu Z. siedea in fotelulu seu comod u, candu intrá soci'a sa si lu-sarutá in frunte.

— Ah, tu esti? Ce ti-i draga, de te vedu asié emotiunata?

— Nimica.

— Totusi.

— Nimica, numai ast'a . . .

Si intinse barbatului seu cont'a croitorului ei pentru solvire.

— Cátu-i?

— Pucinu, asié dîcandu nimica. O mie de fl.

— Nimica? — 1000 fl.? — Bucuros!

Sermanulu barbatu simtí multu timpulu lacun'a ce causá acést'a „nimica“ in pung'a sa.

Dar ce mai amblu a ve convinge, câ si despre nimica se pôte conversá?! Éta esemplulu inaintea dvóstre! De candu totu vorbescu, si inca n'am dísu nimica!

Sê stâmu dara si sê ne uitâmu in nimica!

Ce vedeti acolo?

— Nimica.

Uitati-ve nitilulu mai bine! A, éta susu in aeru unu punctu negru! Ce pôte fi? E o pasera? Fericita

pasera! De ce e paserea fericita? Pentru că ea are aripi și poate sborâ acolo unde doarece. Ce bine ar fi, dacă amu avé și noi aripi. Amu sborâ indată acolo, unde ne-ar conduce anim'a si. . .

Si mintea?

Ba. Mintea nici odata nu-si doarece imposibilități de aceste, ci — patru cai frumoși.

Unele domnișoare apoi si-mai poftescu, ca acești patru cai sê fia manati de unu june.

Se subintielege, că si caii trebuie sê fia ai lui, căci cavalerulu fara cai e ca mirés'a fara — o casa cu trei etagiuri

Aceste sunt acuma miresele cele mai „incantătorie.“

Asié se stramuta timpul. De de multu tinerii, candu mergeau a petî, se ingrigeau ca fiitori'a loru consorta sê scia a conduce economi'a, de forte-pianu nici câ intrebau. Atunce apoi cele mai bune economie erau mai incantătorie.

Acuma inse, gratia culturai moderne, fetele chiar si din clas'a de midilocu — nu pré au multa inclinatie pentru economi'a, — ci cu atâtu mai multu iubescu — lucșulu.

Deci ca junii sê póta suportá sarcinele acestui lucșu, sunt siliti a-si cautá mirese de cele cu case cu etagiuri. Asta e caus'a, câ junii mai saraci nu se potu insorá, — si din ast'a resulta si aceea, câ in dâlele noastre casatoriele se totu rareșcu.

Odata in o societate de dame o bruneta amabila dîse, câ ar fi bine, ca totii junii carii au trecutu de două-dieci si patru de ani, si nu s'au inrolatu inca sub flamur'a lui Hymen, sê platésca dare — dupla.

Nu-mi pasa! Dar sê propunu si eu ce-va.

Propunerea mea este aceea, ca tôte fetele, cari adorá lucșulu, sê nu se póta maritá, pana ce nu voru fi de — trei-dieci de ani.

Inse totusi nu voi propune asié ce-va, câ-ci — primindu-se ast'a — Dómne pucine domnișoare s'aru poté maritá. Aru fi pré multe fete betrane. Si aceste sunt teribile. Nici in raiu nu mi-ar placé sê fiu cu ele la olalta. Si acolo asiu cugetá, câ sum intre — demoni.

Pentru ce?

Pentru că fetele nu sunt create pentru viétii'a solitaria. Ele au misiunea sê devina socie fidele, si mame iubitorie. Femeile, cari nu corespundu acestei vocatiuni, calca in picioré legile divinității, ele nu sunt — femei.

Si de aceste eu me temu, pentru că ele n'au anima, nu sciu sê iubésca?

Si ce este o femeia fara amoru?

O flóre, ce n'are nici mirosu, nici colóre, — si care ascunde in sinulu ei unu serpe veninosu.

Feriti-ve de femeile, cari nu sciu sê iubésca!

Josifu Vulcanu.

Curierulu modei.

Pest'a 4 noevre. In sezonulu acest'a se pórta multu vestmintele gatite din Casmiru. Vestmintele de strada mai tôte sunt facute din Casmiru negru. Vestmintele ce se pórta adi, din punctu de vedere alu elegantiei si a varietății, se infrumsetiéza mai alesu cu catifea colorata, séu preste rochi'a de desubtu se pórta o

rochia mai scurta din materia négra. Spacelulu naltu in presinte se taia in form'a animei. La astu-felu de spacele nu se pórta numai gulere si nafrâmi de dintele albe, ci si pieptare gatite din catifea colorata.

Amu vediuu unu vestmentu din Casmiru negru, pe din josu cu unu sîru de incretîture facutu din catifea verde si aninatu prin cosetura câtra vestmintu, prin o prima mai angusta, asemenea din catifea. Preste spacelulu naltu si taiatu in form'a animei se potea observá unu pieptarutiu din catifea verde, cu bumbi asemenea verdi. La taiatur'a spacelului se vedea o camesiutia de dintele fôrte fine si infrumsetiatu cu unu sîru de incretîture negre. Asemene erau infrumsetiate si giuru impregiuru manecile. In locu de brau erau două prime late, cari din dreptu formau unu quadratu, éra de nainte erau taiate in două capete lungi. Acestu quadratu inca erá infrumsetiatu cu catifea verde si cu incretîture de dintele. Unu asemenea vestmentu costa 12—13 fl.

Afara de vestmintele gatite din Casmiru, sunt portate multu si vestmintele asié numite „de foulardu.“ Intru adeveru, vestmintele de foulardu cu basa bruneta, séu si colorata, cu flori si alte infrumsetiări sunt pré frumoșe, si se potu folosi nu numai ca vestminte de strada, ci ca si la visite. Aceste vestminte se potu portá si cu rochii (mai scurte) de asemenea colóre. Pretiulu unui vestmentu de foulardu se urca la 17—30 fl.

Paris 2 noevre. Metas'a totu-de-una a fostu o materia placuta dameloru si totu-de-una a fostu portata. Metas'a nici odata nu a iesîtu din moda. — Mii si mii de materii au venitu si in scurtu au si iesîtu din moda, sub diverse numiri si forme, inse metas'a a ramasu totu materi'a placuta toturoru.

Erá unu timpu, candu portarea vestminteloru erá ordnatu prin lege; nu potea portá ori cine vestminte de metasa.

Dar éta amu alunecatu de pe terenulu nostru.

Me voiu rectificá descriindu câte-va vestminte moderne. Mai antâiu preste totu.

Vestmintele moderne se deosebescu de cele portate pana acuma, pentru că nu se mai pórta vestminte gatite din două materie, ci totu vestmentulu e facutu dintr'o materia. Aceste vestminte, numai intru atât'a séména cu cele de pana acuma, încâtu si la aceste se intrebuintiéza incretîturele si tunicele.

Infrumsetiările vestminteloru se facu preste totu din catifea négra.

De osebitu ni-au placutu unu vestmentu frumosu numitu Pericole. Erá gatitu din „Epainglé a soie“; inainte cu incretîture late, éra de pe margini cu incretîture facute din prime late si desu incretîte, ér marginea cretieleloru erau cosute cu catifea angusta. Tunic'a, pe de nainte erá in form'a recoritoriului, éra din dreptu se parea a fi ca unu paletonu si infrumsetiatu cu incretîture de catifea.

Unu altu vestmentu, numitu „Haydés“ erá gatitu din „Sattain Montpensier“ verde-inchisu, pe din josu cu incretîture late si infrumsetiatu cu prime si buchete facute dintr'o materia mai deschisu-verde. Tunic'a erá susfulcata si peste tunica flusturá unu paletonu à la grec. Manecelul acestui vestmentu erau facute asemenea dupa gustulu grecescu. Intregu vestmentulu ne revóca croitur'a greciloru. — Cine n'a cetitu, séu alu pucinu audîtu, despre „Monte Christo“ renumitululu romanu a lui

Dumas. În acestu romanu roléza o femeia elina „Hay-déo“ soci'a lui „Monte-Christo“ ?

Încea câte-va cuvinte despre vestmintele de serate si teatru.

Între aceste mai însemnate sunt vestmintele asié numite „Vichy“, facute din postavu negru, înfrumse-tiate cu posomanterii si cosute cu fire de auru si me-tasa. Acestu vestmentu se pôrta cam pe unu umeru. — Apoi „Venezia“ gatitu din pluch negru, de pe margini cu dintele, éra sub dintele, încrêțtute de catifea.

CE E NOU ?

*** (Logódna' *Innalțimei Sale Carolu I*) s'a facutu în 16 octomvre st. n. prin unu schimbu de anele, sim-plu, fara forme, fara ceremonie. Din toti membrii fami-liei nu erau fatia decâtu principes'a muma, cu ambii sei copii. Totulu s'a facutu atâtu de iute si improvisatu, încâtu nimeni altulu din membrii familiei nu potuse fi fatia la ast'a serbatória intima. Domnitoriulu cu suit'a sa, princes'a Mari'a cu fiii sei, câti-va amici intimi ai casei, éta toti câti asistau. Sér'a unu prandiu intimu si de gala a reunitu pe toti ôpetii castelului. La finea prandiului, precum ni spune „Pres'a“, principes'a mu-ma, fórte emotiunata, se scolá si cu o vóce miscata, dar sigura, dîse cam aceste cuvinte: „Sê bemu acuma pen-tru fericirea fiitoriloru soti, cari facu asta-di obiectulu toturoru urâriloru nôstre. Negresîtu, câ ori ce logódna este o serbatória; aci inse este ce-va mai multu: unu principe, chiamatu la o innalta si grea misiune, si-a alesu o sociá, care alaturi cu dînsulu, neclintita si fi-dela, cauta sê-lu ajute în indeplinirea ei. Amendoi au formatu deja sacr'a legatura cu otarirea nestramutata, ca cu tóta puterea loru si cu o amóre recipróca, sê se consacre la fericirea unui poporu, care bine si intie-leptu condusu, este chiamatu a se bucurá de siguru de unu mare si fericitu viitoriu: pentru acestu viitoriu sê formâmu si noi cele mai calduróse si mai sincere urâ-ri!“ Domnitoriulu, scolandu-se, multiumesce ospetari-loru sei de urâri ce i-au facutu, si apoi adauge, câ „astadi este pentru sine diu'a cea mai fericita, câ ci a aflatu o sociá, carea, este siguru, va sci sê-lu ajute cu amóre si devotamentu în indeplinirea marei misiuni, ce o natiune i-a incredintiatu.“ Mai în urma dlu Boerescu, ministrulu principelui, puse cam urmatoriulu toastu: „Asta-di este diu'a fericita, candu prin uniunea ce face suveranulu Romanu cu o nobila princesa, se indepli-nesce un'a din cele mai viue si unanime dorintie ale poporului romanu. Felicitézu în principes'a fidantiata pe ffitóri'a Suverana a Romaniei! Prin graciele sale, prin bunetatea animei sale, prin manierele sale simple, naturale si fara afectiune, va atrage în curendu timpu amórea unui poporu, care, incea aprópe de viéti'a pa-triarcala, iubesce frumosulu în simplitate. Ér prin vir-tutile sale recunoscute, prin amórea si cultulu binelui, prin viéti'a sa de devotamentu si moralitate, va consti-tuí celu mai frumosu si mai utilu esemplu de imitatu pentru partea acelei societâti, ce are nevoie de asemene esemple. Principes'a romana va sci a implini cu succesu aceste dóue nobile scopuri. Sum veselu a fi celu d'an-tâiu Romanu, care, echo alu unei tieri întregi, sê ureze augustiloru fidantiati fericirea cea mai completa!“

*** (Apelu si rogare.) Chiar la încheierea nume-rului trecut primiramu urmatoriulu: Apelu si rogare. Prin tóte diariile romane din patria a resunatu vaie-tulu de dorere alu celoru 26 nenorocite familie roma-

nesci din Tofaleu langa Muresiu-Osiorheiu, cari în ur-m'a unui procesu urbariale cu fostulu loru proprietariu, Baronulu Carolu Apor, acum în gur'a iernei au fostu lipsite de tóta pucin'a loru avère, scóse din case si arun-cate pre strata unde sunt consumate de fóme si frigu si amenintiate cu perire totala. Inteleginti'a romana din Sabíiu, dupa-ce indata la tîpetulu loru, facuse o mica colecta pentru alinarea amarului acestoru frati ai nostri baremu pre una di séu dóue, asta-di într'una convenire a sa, a constituitu Comitétulu subscrisu, care sê adune ajutóriele filantropice, cari voru incurge pentru acei nefericiti si sê le administre pre o cale potrivita la lo-culu destinatiunii loru. Elu dar grabesce a se adresá prin acestu Apelu câtra toti, cari compatimescu cu cei nefericiti, rogandu-i în numele umanitâti si alu iubirei crestinesci, ca sê binevoiesca séu unulu câte unulu, séu constituindu-se în comitete, a aduná pentru sermane-le 26 familie din Tofaleu oferte de mila si a le administrá la comitétulu subscrisu, care într'una se si pune în le-gatura cu barbatii nostri de încredere din acelu tienutu, spre a impartí ajutóriele între toti cei lipsiti. Amarulu, în care se afla acele familie, este mai elo-cuinte, decâtu ori ce rogare din partea nôstra. Aici în adeveru cine dá indata, dá indoitu. Ofertele de mila, pentru cari la tempulu séu se va dá ratiuciniu publicu, ne rogâmu a se tramite prin epistole francate, adresate personalminte câtra Subscrisulu din urma. Sabíiu, ⁴/₁₆ octomvre 1869. Ilia Macelariu, cons. gub. în pens. Dr. Ioanu Nemesiu, advocafu. Zacharia Boiu, preotu.

*** (Sinodulu archidiecepsanu de Blasiu) s'a încheiatu în 22 octomvre sér'a. Resultatulu este celu doritu de toti. S'au tienutu cincii siedintie. S'a primitu necesita-tea unui congressu provincialu, si pentru acest'a s'a fa-cutu o lege provisoria de alegere, în care s'a statoritu, ca mireni sê aiba de dóue ori atâtia represintanti ca bisericianii. Membrii sinodului s'au despartítu cu bucu-ria, ducêndu cu sine cele mai placute suveniru pentru bland'a si intielépt'a conducere din partea pré santfiei sale parintelui metropolitu.

△ (Necrologu.) Cu dorere înregistrâmu mórtea unui june plinu de sperantia. Nicolau Daramusiu abso-lutu de clas'a a VI gim. în flórea vietiei sale (22 ani) la 17 oct. s'a mutat la cele eterne. Fia-i tieren'a usióra.

Literatura si arte.

*** (O carte frumósa) a esítu de sub tipariu la Bu-curesci în tipografi'a lucratoriloru asociati. Acésta e o colectiune de rogatiuni, intitulata „Oratoriulu“ si com-pusa de parintele Melchisedecu, episcopu alu Dunarii de josu. Acestu opu atâtu din respectulu forme, câtu si a fondului, este unu capu de opera. Deosebitu ilustra-tiunile sunt pré frumóse. Aceste ilustratiuni represinta diferite manastiri romanesci. Paginile asísdere tóte sunt decorate cu unu gustu elegantu. Cartea s'a tiparitu pe spelele domnitoriului.

*** (Sciri artistice de la Bucuresci.) Din capital'a Romaniei primiramu aceste síre: „A séra în ⁹/₂₀ opt. a fostu deschiderea stagiunii teatrului nationalu d'aici cu pies'a „Don Juan de Austri'a“, în care comitétulu teatralu dupa atâtea desbinári din partea artistiloru romani, parvenise a face sê jóce tóta trup'a. Domnii Millo, Pascaly, Dimitriadu, C. Balanescu si dómn'a Pascaly au fostu interpretii acestei piese, si toti au pusu totu talentulu si tóta bunavointi'a loru, spre a face dintr'acésta representatiune unu triumfu pentru scen'a

romana, si a inaugura astfelu o noua era de concordia a teatrului romanu. E multu timp, de candu n'amu vediatu o asemenea afiuintia de lume in frumosulu nostru teatru nationalu, atatu de discreditatu in trecut. Cu doue zile mai inainte nu era nici unu biletu. Aplausele din partea publicului au fostu caldure si repetite, dupa mai tote scenele artistii au fostu rechiamati, si la fine li s'a aruncatu mai multe buchete de flori. Ceea ce dadea acestei serate o frumusetie si mai mare, este, ca Clubulu junimii celei mai inteligente din capitala, care a abonatu pentru tota stagiunea o logia, asista la acesta reprezentatiune in mare tiena de gala, ca o manifestare in contra altoru tineri, cari nu frecventa decatu teatrele straine, si nu incurageza decatu pe artistii nemti sau italieni. Efectulu piesei „Don Juan de Austria“ a fostu atatu de magulitoriu pentru publicu, incatu cu tote ca la o ora dupa mediulu noptii spectacolulu nu era inca terminatu; cu tote acestea nimenea n'a parasitu sala pana la ultimulu cuventu, si dupa ce salvele de aplauze au multumitu artistiloru. — Acum sunt mai multe piese, atatu straine, catu si romane, puse in studiu. — O reprezentatiune, care va pote deveni unu evenimentu pentru istoria teatrului romanu d'aici, este reprezentatiunea de marti a viitoria, in care dlu Georgiu Pancu, unu june ce si-a facutu studiele la Paris in artea dramatica si-propuse d'a debutu in piesa „Gringoire“ sau „Regele si poetulu.“ Dlu Pancu este elevulu dloru Reigner si Coquelin de la Comedia francesca din Paris; are o educatiune destulu de completa pentru teatru, spre a ne face pe toti sa speramu, ca debutulu dsale va fi urmatu de o angajare regulata, in care si-va pote manifesta talentulu in tote nuantiele sale. — Opera italiana asemenea a inceputu cu unu mare succes; in piesa „Jone“ tota trup'a a fostu aplaudata si rechiamata in mai multe rinduri. Sambet a viitoria se va reprezinta „I Lombardi“, despre care se vorbesce deja forte multu. Dlu Franchetti actualulu intreprindiatoriu alu Operei italiene are mare sansa d'a obtine privilegiulu Operei italiene si pentru anii viitori. Dni'a lui a datu probe d'o mare abilitate. — In artele plastice nu este nimicu nou prin Bucuresti, afara de serbarea distributiunii medalierulu si a marelui premiu, care s'a facutu in septemanile trecute cu mare pompa la scol'a nationala de bele-arte. — In curentulu anului viitoriu inse, cu ocaziunea espositiunii de bele-arte, se dice, ca comitetulu academicu de bele-arte se pregatesce a face intr'acel'a-si timpu o espositiune a totoruru opereloru vechi de pictura si de sculptura, ce se gasescu in tiara, si care va fi de cea mai mare utilitate, atatu spre a satisface o legitima curiositate a publiculu, catu si d'a completa educatiunea artistica. (Vomu primi cu placere impartesiri de aceste. Red.)

Din strainetate.

△ (*Ucigatoriulu de la Pantinu*) si acuma e sub cercetare. Precum scriu diarele de Parisu, tribunalulu de la Sain'a inca nu a primitu nici o incunoscintiare oficiosa despre uciderea betranului Kinck. Se vorbesce, ca s'a mai descoperitu unu omoru, care de siguru a fostu indeplinitu totu de Traupmann, — celu pucinu amnele dovedescu, ca dinsulu e ucigatoriulu. — Pe la debutulu lunei lui Iulie s'a aflatu in canalulu de la D. kirchen unu cadavru alu unui june caletoriu. Cadavru se dice a fi alui Duburquoi ofiantu. Dinsulu se pleca spre caletoria si a luat cu sine o suma fru-

mósica, dar dupa ce s'a aflatu ucisu — bani nu aflara la dinsulu, — de siguru ucigatoriulu s'a ingrigitu de cassa. Dilele trecute fiindu cercetare la locuinti'a de mai nainte a lui Traupmann, intre obiectele de casa aflara si o straitia de caletoritu, care se dice a fi fostu a lui Duburquoi, si asié nu incapa indoiela, ca Traupmann a ucisu si pre Duburquoi.

△ (*Inca unu omoru.*) Nu departe de statiunea calei ferate, (la placutul locu numitu „Faubourg de Cologne“) in Brusel'a se aflara doue cadavre. Primulu e alu unei betrane de optu-dieci de ani, si alu doile alu ficeii betranei de trei-dieci si siese de ani. Acestu omoru a ramas secretu mai o septemana, pentru ca ucigatoriulu, ca se pote fugi mai siguru, scrisera pre usia urmatoriele cuvinte: „Nu e nime a casa.“ In Brusel'a e cercetare mare in asta cauza, inse pana acuma nu se scu ucigatoriulu, cari de siguru sunt de parte cu banii jefuiti cu totu.

△ (*Unu jude, care se pricepe bine.*) Americ'a a fostu si va fi patri'a omeniloru practici. Dlu Foley generalu din Covington (Kentucky) ni da dovada viua despre acest'a. Judecatile lui nu se basadia nici pre teoria, nici pre paragrafi legiloru; din contra, elu in tote lucrurile sale se folosescu de pracsca. — O data i s'a adusu unu barbatu, care avea acea datina rea, ca-si batea consort'a pana la morte. Si ce facu dlu Foley? In locu sa-lu puna la recore, (se intielege atunci soci'a ar plange mai multu dupa dinsulu) lu-lasa pre petioru liberu si numai atat'a i dice: „Du-te a casa si lasa-ti soci'a in pace, ca de voiu mai aud, ca o bati, sa scii, ca tota lovitura o vei capata duplu de la mine.“ Dlu Foley e unu omu corpolentu, vestitu de taria, incatu toti cati lu-cunosc cu frica de dinsulu; — pentru acea si barbatulu celu reu a aflatu de bine a nu mai esercea batai'a. — Altadata era i se infatiosieza unu hotiu vestitu. Hotiulu si-a marturisitu tote faptele sale si nu se vedea pe dinsulu nici unu semnu de frica. Era dedatu deja cu temnit'a. Inse domnulu generalu nu iubescu a tiene la inchisore omenii cari nu dau semne de indreptare, ca acestia nu sunt buni de alt'a, decatu sa se faca spese statului, — pentru acea nu merita vietia. Dreptu aceea dlu Foley demandu ca furulu sa fia dusu la inchisore. „Duce-ti pre acestu hotiu — duse catra pazitori — in temnit'a cea mai afunda, lasa-ti-lu patru ore sa se roge lui Domnedieu, apoi dati-i glontiu. Arm'a mea e buna, nu smintiesce nici odata.“ — Dupa aceste modernulu Solomonu se puse de nou la mes'a de scrisu, era hotiulu fu transportatu la inchisore. Ve poteti inchipu in ce positiune a fostu sermanulu dracu. Cinci ore a petrecutu in cele mai cumplite doreri sufletesci. E grosnicu frica de morte. Dinsulu fu cuprinsu de acesta frica. — Chiar candu batura cinci ore, usi'a inchisorei se deschise si intru pazitoriulu cu o pusea de venatu rugnita si vechia. Candu hotiulu a zaritu arm'a, era mortu de diumetate. — „Or'a de perire a sunatu — duse pazitoriulu — mai ai atata timpu ca sa duci o rogatiune. — Apoi es' lasandu usi'a inchisorei de diumetate deschisa. — In momentulu acel'a hotiulu caditu in genunchi, dar in celu urmatoriu zari usi'a deschisa. In momentulu din urma — du-te . . . . De atunci mine nu l'a mai veditu in partile acele.

△ (*Colorile moderne.*) Colorile predominante a vestminteloru moderne din Paris sunt: colorea apei fluviului Nilu. Se speraza, ca vestmintele „Eau du Nil“ in sezonulu de ierna voru fi reprezentate cu multa elegancia. Cei ce nutriau pareri despretiuitorie pentru co-

lórea apei fluviului Nilului, de siguru se voru desceptá din ratacire, déca voru cetí, cá acést'a colóre e amestecatur'a coloriloru suru, verde si argintiu. — Aceste vestminte voru fi cele mai frumóse din câte fura pana aci. Incretíturile voru presintá valuri undulande.

Felurite.

Δ (*Unu satu arabescu de langa Suez.*) La Suez! La Suez! resuna in tóte partile Europei betrane. Copíi desmerdati ai civilizatiunii grabescu spre mare, parintii resoluti si barbati iubitori lasa casele loru si tîntescu spre resaritu. Multe dame voióse si multi, tineri fantastici ardu de dorulu a calcá pamentulu acél'a, pre care amblá odinióra frumós'a regin'a Cleopatrá. Totu acolo alérge si unu numeru mare de jurnalisti, cari voru scrie de pe acolo: despre biseric'a lui Solomonu, care deja nici nu mai esista, despre ovreulu acél'a betranu, care si-bate capulu necontentitu de stancelé Sionului, si care lamentéza mai cumplitu decátu cum a lamentatu Eremi'a, si alti multi. Sê incalcámú dar si noi pre calari'a cugeteloru si sê sborámú spre Suez. Despre comun'a arabesca, ce represinta ilustratiunea din numerulu de adi, n'avemu se dícemu multe. Pote ti-ve inchipuí, la ce gradu alu culturei sunt Arabii de langa Suez si in ce situatiuni curióse traiescu. Pamentulu e nasiposu. Vine unu ventu si totulu e prad'a ventului. Grandiós'a lucrare a lui Leseps va fi folosítoria si pentru acelu pamentu nestatornicu, de óra ce s'a inventatu de curendu, cá apa de lacu, (formatu din ap'a marei) tiene tierin'a la olalta si asié, facandu-se canale mai marunte crucisii si curmezisii peste campi'a vasta, ap'a va intari pamentulu celu meruntu. — Canalulu in data dupa deschidere se va da comunicatiunii.

Pentru económe.

Casiu de mere-guthie.

Casiulu din mere-guthie se face in urmatoriulu modu: Merele-guthie dupa ce sunt cópte se curatiescu de pravulu ce-lu au pre cógia, apoi se fierbu intr'o óla menita spre acestu scopu. Indata ce merele sunt fierte, se curatiescu de cogia si taiandu-se maruntielu, se stracura prin o sita rara. La unu puntu de mere-guthie stracuratu astu-felu adauge asemene unu puntu de zaharu bine sdrobitu, un'a lamaia (citróma) asié ca zam'a sê se stórca in acést'a amestecatura, éra cógi'a lamaiei sê se frece pre zaharu si asié sê se adauga la celalalte.

Acést'a amestecatura o punemu intr'unu vasu si atát'a o frementámú, pana va incepe a cresce. Dupa fragmentare luámú atâtea taiere, câti casi voimu a face si udámú cu apa fundulu taiereiloru, punendu si latíndu acolo acésta amestecatura. Dupa ce se usca se taia in forme diferite.

Casiulu din mere-guthie se face in dóue plese. Anume: casiulu albu se face déca amestecatur'a amin-tita se fierbe la unu locu si apoi se pune pe taiere sê se recésca; éra casiulu galbenu, déca nu se fierbe, ci numai asié rece se pune pe taiere. V. . . . I. . . .

Gâcitura de semne

de Luis'a Murgu n. Balcu.

$$\begin{aligned} &)414 \ 3 + 13''2 - 2 \\ & \quad + 4\$ \pm 21 - 2.5 \ .2''2 - 2, \\ & = 2 \pm 1 \ .3 = 2)34:5 \\ & \quad .5.\$3 + 1 + - 5 - 2 - 4:5 \\ & 15 + 1 \ .2 \ 3''2.)2, \\ & - 5!)2 \ !2 \ (\ 3_* \ *\Delta 2.)2 \\ & .5 \ !1.)5 + - 2 \ ' + + 4:3 \\ & 35 \pm 2 \ \pm : 2)1 \ \pm 4:3, \\ & \quad : 3 \ 2: \ .2 \ 3''2.)2 \\ & \quad .3 \ 2: \ !2 \ (\ 3_* \ *\Delta 2.)2, \\ & \quad .3 \ 2: \ .2 \ 1.)5 + - 2 \\ & \quad - 4:5!5 \ 4 \ \$1 \ \pm : \$ + - 2. \\ & \quad \quad \quad - 2.?.\square 1 + - 21. \end{aligned}$$

Deslegarea gâciturii de semne din nr. 39.

Candu óre de 'ntristare voru turburá vre-odata

Frumos'a-ti animóra, tu vedi portretulu meu

Si crede, cá eu suferu cu tine de odata

Si c'amendoi atuncia compatimimu mereu!

de G. Sionu.

Deslegarea gâciturii de semne din nr. 40.

Mandrulu sóre 'n departare

Colo susu la resaritu

Se 'mbracá cu pompa mare

In vestmentu-i stralucitu;

Dar anim'a-mi iubítorie

Se incinsa 'n negru doiu,

Cá-ci alu dinsei dulce sóre

Nu mai suridea vioiu.

Iosifu Vulcanu.

Deslegare buna primiramu de la dómnele si domnisiórele Luis'a Murgu n. Balcu, Elisabet'a Polisiu n. Codreanu, Susar'a Ciple, Mari'a Mircu, Iulian'a Petri, Elisabet'a Olteanu, Dragin'a Ciorogariu, Victori'a Bardosi, Mari'a Brastovanu; si de la domnii Ioane Selagianu, I. Munteanu, Teodoru Lutiai, Petru Scipio, Vasiliu Olariu, Simeonu Tamasiu, Gr. Rosiu, A. Frumosu, I. Sporea, P. Sporea si Constantinu Ungureanu.

Post'a Redac tiunii.

Sasca-montana. Fia-care tablou consta 80 cr. afara de cele dóue prime, cari se dau cu câte 60 cr.

Clusiu. Dlui Ch. Impartiescele gratisu intre studintii saraci. Cele reclamate s'au espedatu de multu. Cautati-le la postu si-apoi ne insciintati éra!

Proprietariu, redactoru respundiatoriu si editoriu: **IOSIFU VULCANU.**

Cu tipariulu lui Alesandru Kocsi in Pest'a. Piat'a Pesciloru, Nr. 9.